

آسیب شناسی برخی سنت های نوروزی

یک پژوهشگر فلسفه و عرفان اسلامی گفت: سیر در آفاق و انفس با دیدن بهار میسر می شود که یک ساعت تفکر بهتر از هفتاد سال عبادت است.

یک پژوهشگر فلسفه و عرفان اسلامی گفت: سیر در آفاق و انفس با دیدن بهار میسر می شود که یک ساعت تفکر بهتر از هفتاد سال عبادت است. اینکه درختان خشکیده و مرده چگونه دوباره زنده می شوند و درختان چگونه میوه می دهند و میوه هایی که با همدیگر متفاوتند. همه این آثار از روح الهی سرچشمه می گیرد و باید به این رستاخیز طبیعت احترام بگذاریم و نوروز را تقویت کنیم.

دکتر علی محمد صابری، استاد گروه فلسفه دانشگاه فرهنگیان در مورد اینکه نوروز و رسیدن بهار از دید منابع اسلامی چه اهمیتی دارد به خبرنگار مهر گفت: نوروز فصل رویش، زندگی، حیات و سرسبزی است. نظام مرگ و زندگی را در طبیعت می بینیم این زندگی و حیات دوباره عالم و هستی است. نوروز مرگ زمستان است. در متون دینی ما هم نوروز تأیید شده است. در احادیث و اخبار داریم اینکه پیامبر اسلام(ص) و حضرت علی(ع) نوروز را که یادگار زرتشت یکی از 124 هزار پیامبر الهی است تأیید کرده اند.

وی افزود: در روایات نقل شده که یک ایرانی در نوروز سمنو پخت و خدمت امام جعفر صادق(ع) برد امام علت را از او پرسید او گفت سمنو یکی از هفت سین های ماست، بعد امام آن را می پذیرد و می گوید ما هم نوروز را جشن می گیریم. پیامبر(ص) به هر کس که ماه ربیع را مژده می داده هدیه ای به او می داده و ربیع هم به معنای بهار است.

صابری اظهارداشت: دیدن بهار ما را به یاد قیامت می اندازد، عید یعنی بازگشت به حقیقت اصیل خویش که حیات جاودان و ابدی است. تا انسان از زمستان جسم و از قفس تن بیرون نیاید روحش به پرواز در نمی آید. انسان به مبدأ اصیل خود باز خواهد گشت. در قرآن هم کلمه عید آمده ولی عزا نیامده است. هر چند عید فطر و عید قربان را جشن می گیریم همچنین باید عید طبیعت را هم جشن بگیریم.

این محقق و پژوهشگر حوزه فلسفه و عرفان اسلامی در مورد اینکه چه سنت های خوبی از نوروز باید تقویت بشوند و چه آسیب هایی از آن اصلاح شود هم گفت: اسلام با سنت های قومی و ملی اگر مطلوب مردم باشند و آسیب و ضرری نداشته باشند نه تنها مخالف نیست، بلکه بر آن تأکید هم می کند. آتش روشن کردن چهارشنبه سوری هم به معنای آتش پرستی نیست اینکه می گویند زردی من از تو سرخی تو از من، می خواهند تضارب و تضاد دو نیروی اهورایی و اهریمنی را نشان دهند. نیروی اهریمنی نیروی شر و نفس و شیطان است که باید نابود شود همان زردی است و سرخی هم روشنایی است نیروی روشنایی که خیر است بر تاریکی و ظلمت غلبه پیدا می کند.

این محقق و پژوهشگر حوزه فلسفه و عرفان اسلامی عنوان کرد: خود رستاخیز یعنی فرارسیدن صبح قیامت پس از شب تیره و تار و ظلمات دنیا. اگر آتش را به این معنا روشن کنیم پسندیده است یعنی یک سمبل است نه پرستش آتش. مانند کارد آشپزخانه می ماند که استفاده صحیح باید از آن بشود نه اینکه کسی را با آن زخمی و یا کشت. استفاده بد از آتش حتی در دین زرتشت هم ناپسند است چه رسد به دین اسلام و دیگر ادیان الهی.

این استاد دانشگاه فرهنگیان ادامه داد: درست است که عید نوروز در قرآن نیامده است، ولی کلمه عید آمده و حضرت علی(ع) می فرماید روزی که در آن گناه نکنی عید است و یا قرآن تأکید می کند که دو روزتان نباید مثل هم باشد. اینکه در دعای تحویل سال می گوییم یا مقلب القلوب و الابصار یعنی ای کسی که دگرگون کننده قلب ها و دیدگان ما هستی یا محول الحال و الاحوال ای کسی که تحول دهنده حالها هستی حول حالنا الی احسن الحال تغییر بده حال ما را به بهترین حال ها این به معنی همین فرمایشات قرآن و روایات است.

صابری افزود: اسلام با سنت های قومی مخالفتی ندارد حتی با برده داری که سنت عرب بود یک دفعه برخورد نکرد آرام آرام آن را برداشت. یا به حجاب اقوام بی احترامی نکرد بلکه آنها را محترم شمرد و پوشش مد نظرش است نه نوع پوشش. البته گفته که رنگ تیره استفاده نکنید و از رنگ های مختلف استفاده کنید. اسلام نه با چهارشنبه سوری و نه با نوروز مخالف است. اما بد استفاده کردن از این رسوم باعث شک و شبهه می شود. اگر کسانی در چهارشنبه سوری از مواد منفجره استفاده می کنند و به دیگران آسیب می رسانند این هم استفاده از چاقو است که می شود از آن سوء استفاده کرد، اما نباید چاقو را جمع کنیم. باید مکانی را برای برپایی مراسم چهارشنبه سوری تعیین کنیم و جوانان و نوجوانان انرژی خود را تخلیه کنند. همانطور که 13 به در همه به دامن طبیعت می روند باید در چهارشنبه سوری هم شادمانی مردم را فراهم کنیم.

این محقق و پژوهشگر حوزه فلسفه و عرفان اسلامی در مورد اینکه چگونه می توان نوروز را به عنوان یک سنت کهن تبدیل به یک سفیر فرهنگی کرد هم افزود: الان نوروز به عنوان یک سنت فرهنگی در یونسکو ثبت شده است. البته ایران فرهنگی را شامل می شود که آذربایجان، ازبکستان و تاجیکستان هم جزو آن هستند. نوروز تمام این مرزها را در نور دیده است. اما با مخالفت نکردن با آیین نوروز و رسوم آن مبلغ نوروز در جهان شویم. مقامات و علما نباید با نوروز و چهارشنبه سوری مخالفت کنند زیرا خود را در برابر مردم قرار می دهند.

صابری اظهارداشت: صله رحم و سرزدن به بزرگترهای فامیل و از سفر بازگشته ها و عیادت از بیماران و کمک به مستمندان از رسوم بسیار پسندیده نوروز است همچنین چند روز تعطیلی و شادمانی انرژی مضاعف برای کارکردن به مردم می دهد. همچنین سیر در آفاق و انفس با دیدن بهار میسر می شود که یک ساعت تفکر بهتر از هفتاد سال عبادت است. اینکه درختان خشکیده و مرده چگونه دوباره زنده می شوند و درختان چگونه میوه می دهند میوه هایی که هر کدام خاصیت خاص خود را دارند و با همدیگر متفاوتند. همه این آثار از روح الهی سرچشمه می گیرد و باید به این رستاخیز طبیعت احترام بگذاریم و نوروز را تقویت کنیم.